

Tartu Südamekodu OÜ
tartu@sudamekodud.ee

23.04.2025 nr 5.1-3/11456-1

JÄRELEVALVE AKT

I. ÜLDSÄTTED

- 1.1. Järelevalve teostamise õiguslik alus: sotsiaalhoolekande seaduse (SHS) § 157 lõige 1.
- 1.2. Järelevalve teostamisel kontrolliti väljaspool kodu osutatava üldhooldusteenuse vastavust SHSis ja sotsiaalkaitseministri 19.06.2023 määruses nr 36 "Nõuded väljaspool kodu osutatavale ööpäevaringsele üldhooldusteenusele" (määrus nr 36) sätestatud nõuetele ning majandustegevuse nõuete täitmist tulenevalt majandustegevuse seadustiku üldosa seaduse (MSÜS) § 30 lõikest 2.
- 1.3. Järelevalve teostamise koht: Ermi tn 13, Raadi alev, Tartu vald, Tartu maakond, 60532.
- 1.4. Paikvaatluse aeg: 14.03.2025.
- 1.5. Järelevalve teostajad: Sotsiaalkindlustusameti õiguse ja järelevalve osakonna järelevalve talituse peaspetsialistid Kadri Plato, Ülle Sihver, Inna Tamm ja Tõnis Palgi (järelevalvemeeskonna juht).
- 1.6. Teenuseosutaja poolt osales järelevalvetoimingutes hooldekodu juhtaja Andri Vösokovski.
- 1.7. Järelevalvemenetluses kasutatud meetodid: päringud majandustegevuse registris (MTR) ja töötamise registris (TÖR), paikvaatlus, dokumentide analüüs, e-kirjavahetus, vestlused klientide ja nende lähedastega ning hooldekodu töötajatega.

II. JÄRELEVALVE TULEMUSED

Järelevalve käigus tuvastati, et Tartu Südamekodu OÜ on täitnud õigusaktides sätestatud nõudeid ja lõpetab järelevalvemenetluse.

III. JÄRELEVALVEMENETLUSE KOKKUVÖTE

3.1. Majandustegevusnõuete täitmine

MSÜS § 30 lõike 2 kohaselt on tegevusloa omajal kohustus teavitada tegevusloa väljaandjat (SKA) tegevusloa kontrolliesemega seotud asjaolude ja kõrvaltingimustega seotud asjaolude muutumisest viivitamata, kuid hiljemalt viie tööpäeva jooksul.

Hooldekodu juhataja 14.03.2025 esitatud töötajate nimekiri oli vastavuses majandustegevuse registri (MTR) ja töötamise registri (TÖR) andmetega.

SKA seisukoht: majandustegevuse nõuded on täidetud.

3.2. SHS § 20 lõiked 1 - 3 kohustavad teenuseosutajat tagama teenusesaajatele turvalise keskkonna ja toimetuleku, teenusesaajate majutamise ja toitlustamise ning abivajadusest lähtuvad hooldustoimingud ja muud toimetulekut toetavad toimingud, mis on määratud hooldusplaanis.

Tartu Südamekodu OÜ-le on 29.08.2024 väljastatud tegevusluba üldhooldusteenuse osutamiseks kuni 122 teenusesaajale. 14.03.2025 oli teenusel 99 inimest. Teenust osutatakse hooldekodu hoone kolmes korpuses, millele Tartu Vallavalitsus andis kasutusloa 19.07.2024. Hooldekodu neljas korpus valmib 2025.a suvel, lisandub 60 teenuskohta dementsussünniruumiga inimeste jaoks. Õueala on aiaga piiratud, paigaldatud on istepingid, kõnniteed on kaetud kivisillutisega. Hooldekodu hoone on kahekorruseline, ligipääsetavus on hea, korruste vaheliseks liikumiseks on kasutusel lift. Teenust osutatakse neljas 30-kohalises osakonnas (Emajõe, Saadjärve, Toomemäe ja Vooremäe). Hooldekodu ruumid on avarad, klientide toad on 1-2 kohalised ning kodusarnase sisustusega. Kõigis tubades on funktsionaalvoodid, elanikud saavad enda juures hoida isiklikke asju ning kanda isiklikke riideid. Kõigis tubades on valamud, WC kuulub toa juurde või asub selle vahetus läheduses. Tubade uksed on seestpoolt lukustatavad, kahekohalistes tubades kasutatakse elanike privaatsuse tagamiseks vahetustõkke. Kutsunginuppe tubades ei ole, teenusesaajad kutsuvad abi enda võimete kohasel viisil, tehes seda näiteks kas hõikudes või kutsudes hooldustöötajat enda juurde isikliku mobiiltelefoniga. Hooldekodu personal on soovitanud abi kutsumiseks kasutada vilet. Mõned järelevalve käigus küsitletud teenusesaajad ja lähedased märkisid, et turvatunnet suurendaks siiski kutsunginupu olemasolu. Teenusesaajate toitlustamine toimub neli korda päevas - kolm korda pakutakse asutuse köögis valmistatud toite, lisaks öötoitu (nt võileib või puuvili). Menüü koostamisel arvestatakse diabeetikute ja allergikute vajadusi. Igal korral on kohvi ja tee keetmise võimalus ning klientide kasutuses on ühine külmkapp.

Klientide vastuvõtmise, teenusel viibimise ja teenuselt lahkumisega seotud küsimusi reguleerib Tartu Südamekodu OÜ kodukord. Ööpäevaringse hooldusteenuse osutamise lepingu põhitingimused ning tagasiside ja kaebuste menetlemise kord on kättesaadavad Südamekodude veebilehel. Järelevalve teostamise ajal osutati teenust peamiselt madala ja keskmise hooldusvajadusega klientidele. Hooldusteenuse haldamiseks kasutatakse ELDYcare platvormi, mis võimaldab koostada ja dokumenteerida hooldus-, tegevus- ja päevaplaane ning raviskeeme.

SKA seisukoht: SHS § 20 lõiked 1 – 3 sätestatud nõuded on täidetud.

3.3. SHS § 20 lõike 4 alusel on sotsiaalkaitseminister kehtestanud täpsustatud nõuded väljaspool kodu osutatavale üldhooldusteenuse eesmärgile ja selle sisule, sealhulgas tegevustele, mis on vajalikud teenuse eesmärgi saavutamiseks (määrus nr 36).

Määruse nr 36 § 2 lõigete 1 - 4 alusel tuleb teenuseosutajal tagada hooldusteenuse saajale hooldustoimingud ning muud toetavad teenused, mis on määratud kindlaks teenusesaaja hooldusplaanis. Hooldustoimingud jagunevad isikuhooldustoiminguteks, terviseseisundiga seotud toiminguteks ning füüsilise, vaimse ja sotsiaalse aktiivsuse toetamisega seotud toiminguteks. Hooldustoimingute tegemisel tuleb teenuseosutajal tagada teenusesaajale privaatsus, tema tahte ja võimekuse arvestamine ning enne hooldustoimingute tegemist selle sisu selgitamine. Teenuseosutajal tuleb teenusesaaja lähedasele/kontaktisikule anda viivitamatult teavet, kui teenusesaaja seisundis on olulisi muutusi ning võimaldada tutvuda hooldusplaaniga.

Teenusesaajatele on koostatud hooldusplaani, mis vastavad hinnatud hooldustasemele. Klientide kontaktisikud/lähedased saavad hooldusplaani tutvuda. Asutuses viiakse läbi sisekoolitusi, mille eesmärk on suurendada hooldustoimingute läbiviimise kvaliteeti. Hooldustöötaja ametijuhendis on sätestatud, et hooldaja teavitab öde või vahetut juhti ning vajadusel kutsub viivitamatult kiirabi, kui märkab kliendi tervisliku seisundi halvenemist. Hooldusjuht või öde teavitavad viivitamatult hoolduslepingus nimetatud kontaktisikut, kui teenusesaaja terviseseisundis või toimetulekus toimuvad olulised muutused. Küsitletud teenusesaajate tagasiside infovahetuse operatiivsusele oli positiivne, kuid väljendati ka muret kõrgema hooldustasemega klientide abivajaduse märkamise suhtes.

SKA seisukoht: teenuseosutamine vastab määruse nr 36 § 2 lõigetes 1-4 sätestatule.

Määruse nr 36 § 2 lõikes 5 on loetletud isikuhooldustoimingud.

Hooldustöötajate töö korraldamise ja hooldustoimingute kvaliteedi kontrollimise eest vastutab hooldusjuht. Päevases ja öises vahetuses töötavatele hooldajatele on koostatud töökavad, millest lähtutakse töö planeerimisel ja isikuhooldustoimingute tegemisel. Hooldustöötajate tööpostidel on osakonna klientide põhihoolduse lehed, milles on loetletud toimingud, milles isik abi vajab ning teenusesaaja isikust lähtuvad juhised hooldustoimingute läbiviimiseks. Läbiviidud toimingutest dokumenteeritakse mähkmete kasutamine, asendimuutmisel ja üle keha pesemise toimumine (mitte harvem kui üks kord nädalas). Kliendid tasuvad juuksuri, manikööri- ja pediküüriteenuste vastavalt hinnakirjale. Teenusesaajate riided on märgistatud vältimaks nende kaotsiminekut. Riiete pesemine ja kuivatamine toimub vastavalt hooldustöötajatele antud töökorraldusele. Voodipesu vahetatakse vähemalt kord nädalas või vajaduse korral sagedamini. Vahetuse lõpus esitab hooldustöötaja osakonna klientide kohta valveraporti, kuhu märgitakse ette tulnud probleemid ja tähelepanekud. Teenusesaajatele on tagatud vaimne ja hingeline tugi.

SKA seisukoht: määruse nr 36 § 2 lõike 5 sätestatud tingimused on täidetud.

Määruse nr 36 § 2 lõikes 6 on loetletud terviseseseisundiga seotud toimingud.

Küsitletud hooldustöötajate sõnul esineb kukkumisi harva. Igapäevatoos pööratakse järjepidevat tähelepanu ohutu keskkonna tagamisele ning teenusesaajate liikumisvõimekuse jälgimisele. Hooldustöötajatel on olemas vajalikud teadmised, oskused ja abivahendid lamatiste ennetamiseks ning nad abistavad teenusesaajaid ravimite manustamisel. Tervishoiutöötaja on ravimid eelnevalt jaotanud pinalitesse või on need apteegis sobivalt pakendatud. Käsimüügiravimeid hoitakse lukustatud kapis ning nende väljastamine on dokumenteeritud. Töötajad oskavad anda esmaabi ja mõõta elulisi näitajaid; uued töötajad saavad vastava väljaõppe. Teenusesaajate terviseseseisundi olulised muutused edastatakse öele ja kantakse valveraportisse.

SKA seisukoht: määruse nr 36 § 2 lõike 6 sätestatud tingimused on täidetud.

Määruse nr 36 § 2 lõikes 7 on loetletud füüsilise, vaimse ja sotsiaalse aktiivsuse toetamisega seotud toimingud.

Hooldekodus on loodud võimalused sisukate ja jõukohaste tegevuste jaoks. Tegevuste koordinaator osaleb klientide hooldusplaanide koostamises ning kaasab teenusesaajaid vastavalt nende võimekusele tegevustesse, mida planeeritakse korruste kaupa. Teave ringide ja ürituste toimumise kohta on infostendidel. Tegevused on mitmekesised, sealhulgas mälu- ja lauamängud, füüsilist aktiivsust toetavad pallimängud, toolivõimlemine jne. Klientide osalusaktiivsuse kohta peetakse arvestust. Teenusesaajate viibimist värskes õhus peetakse tähtsaks ning jalutuskäikudele minekut julgustatakse ja toetatakse igati. Tähistatakse klientide sünnipäevi ning viiakse läbi majasiseseid kontserte ja esinemisi.

SKA seisukoht: määruse nr 36 § 2 lõikes 7 sätestatud tingimused on täidetud.

3.4. SHS § 21 lõigetes 2 kuni 5 on sätestatud nõuded, millele peavad vastama teenuseosutaja koostatavad hooldusplaanid.

Järelevalvemenetluse käigus kontrolliti seitsme juhuvalimi teel valitud kliendi hooldusplaani. Juhataja selgitas, et hooldekodu avamise protsessi käigus ei jõutud erinevatel põhjustel klientidele vastuvõtmisel hooldusplaanide koostada 30 päeva jooksul, kuid kõigile teenusesaajatele on hooldusplaan koostatud 2025. a alguseks. Hooldusjuht tegeleb hooldusplaanide vahehindamiste ja ajakohastamisega. Kontrollitud hooldusplaanid olid üle vaadatud seaduses sätestatud tähtaegadel.

SKA seisukoht: SHS § 21 sätestatud nõuded on täidetud.

3.5. SHS § 22 lõiked 1 kuni 4 sätestatavad teenuseosutaja kohustuse tagada ööpäevaringselt personali olemasolu, kelle kvalifikatsioon ja koormus võimaldavad tegevusi ja toiminguid viisil, mis on kindlaks määratud hooldusteenust saavate isikute hooldusplaanis. Hooldusteenust osutavad vahetult hooldustöötaja ja abihooldustöötaja, viimase tööd juhendab hooldustöötaja. SHS § 22 lõike 5 kohaselt ei tohi üldhooldusteenust vahetult osutada isik, kelle karistatus tahtlikult toimepandud kuriteo eest võib ohtu seada üldhooldusteenust saama õigustatud isiku elu, tervise ja vara.

Tartu Südamekodu OÜ esitatud töötajate nimekirjast nähtub, et töötajate karistatust karistusregistrist viimati kontrollitud 04.03.2025. Juhataja sõnul arvestatakse tööajagraafikute koostamisel, et igas osakonnas töötab ööpäevases vahetuses vähemalt üks hooldaja ning päevasel ajal on osakonnas lisaks vähemalt üks abihooldaja (12-tunnises vahetuses). Abihooldaja ülesanne on ametijuhendi kohaselt abistada hooldajat klientidele turvalise elukeskkonna tagamisel ning osaleda hooldaja juhendamisel klientide igapäevaeluga seotud tegevustes. Abihooldusteenindaja ametikoht hõlmab lisaks eeltoodule ka osakonna ruumide korrashoidu vastavalt kehtestatud koristusplaanile. Hooldaja tööülesannete hulka kuulub dokumentatsiooni nõuetekohane täitmine ning osalemine klientide hooldusplaanide koostamises. Abihooldaja juhendamist ei ole hooldaja ametijuhendis eraldi tööülesandena märgitud. Asutuse kolme kuu tööajagraafikute (jaanuar, veebruar, märts) analüüsist nähtub, et üldjuhul on igal hooldekodu korrusel kohal vähemalt üks ööpäevases vahetuses hooldaja, kuid tuleb ette ka osakondi kus öisel ajal on mõnes osakonnas valves abihooldustöötaja. Hooldustoimingute kvaliteedi tagamine, vahetult teenust osutavate töötajate töö korraldamine ja praktikantide juhendamine kuuluvad hooldusjuhi vastutusalasse. Asutus tegeleb aktiivselt uute hooldustöötajate värbamisega.

SKA seisukoht: SHS § 22 lg 1-5 sätestatud nõuded on täidetud.

3.6. SHS § 22¹ lg 6 kohaselt avalikustab väljaspool kodu osutatava üldhooldusteenuse osutaja teenuskoha maksumuse ja käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud hooldustöötajate ja abihooldustöötajate tegelike kulude maksumuse ühe teenusesaaja kohta.

Tartu Südamekodu OÜ teenuskoha maksumus on avalikustatud asutuse veebilehel. Teenuskoha maksumus on alates 1595 eurost, millest 705 eurot moodustavad isiku hooldusega seotud kulud. Teenuse lõplik hind sõltub kliendi hooldusvajaduse tasemest. Keskmise hooldusvajadusega kliendile kehtib üldhooldusteenuse tasu lisatasuga 100 eurot, kõrge hooldusvajaduse korral lisandub 200 eurot ning väga kõrge hooldusvajaduse korral 300 eurot. Teenusele lisanduvad ka võimalused privaattubade kasutamiseks – privaatse toa eest tuleb maksta lisaks 395 eurot ning suure privaatse toa eest 550 eurot. Lisaks arvestatakse kliendilt eraldi tasu inkontinentsustoodete ning ravimite eest vastavalt nende tegelikule kulule.

Rahandusministeeriumi koostatud hoolduskulu mudeli soovitusliku näidiskalkulaatori andmetel (2024. a) peaks Hooldekodus hoolduspersonali kulu esitatud personaliandmete põhjal olema ühe teenusesaaja kohta 565 eurot kuus. Kalkulaatoris on hooldus- ja abihooldustöötaja töötasudena arvesse võetud meditsiinisüsteemis töötavate hooldus- ja abihooldustöötajate töötasud.

SKA seisukoht: SHS § 22¹ lg 6 sätestatud nõuded on täidetud.

IV. TÄHELEPANEKUD/ETTEPANEKUD/SOOVITUSED

4.1. Soovitav on kaaluda kutsungisüsteemi paigaldamist, mis toetaks teenusesaajate turvatunnet ning võimaldaks vajadusel kiiret abi kutsumist. Kutsungisüsteemi vajalikkusele juhtisid tähelepanu mitmed teenusesaajate lähedased, keda järelevalve käigus küsitleti.

4.2. Soovitav on kaaluda, kas hooldaja ametijuhendisse oleks otstarbekas lisada abihooletustöötaja juhendamise ülesanne, arvestades, et hooldajal lasub praktikas juhendav roll.

(allkirjastatud digitaalselt)
Tõnis Palgi
peaspetsialist (järelevalve)